

Oponentský posudek

rigorózní práce Mgr. Miroslava Mrázka na téma : „Rozvod v českém a francouzském právu (komparativní studie)“.

Autor předložil práci, která svým rozsahem podstatně překračuje počet stran předepsaných pro práci rigorózní (131 výkladových stran). Již z úvodu práce vyplývá, že autor si položil, pokud jde o obsah práce, prozkoumat téma velmi široce. Některé problematiky, kterými se zabývá by, podle mého názoru, obstály jako samostatné téma. Tu mám na mysli zejména výklady historické, které jsou velmi důkladné, resp. v některých směrech (zejména, pokud jde o historii nejstarší). Mám za to, že spíše by si důkladnosti zasloužil výklad vývoje právní úpravy rozvodu na území našeho státu v období mezi světovými válkami a na novelu 320/1919 Sb. navazující právní úprava další. Při bližším zkoumání je tato právní úprava – uvedení rozluky do života nesmírně zajímavá, její dopad byl společensky velmi silný. Je zajímavé, jak ještě i v padesátých letech ovlivnil právní úpravu rozvodu v zákoně o právu rodinném (stále ještě se pokračuje s právním významem „viny“ na rozvratu, event. na rozvodu manželství). Historický vývoj rozvodu manželství ve Francii autor taktéž poměrně podrobně vyložil tak, že čtenář může posoudit podstatnou odlišnost, jakou se ubíral společenskoprávní přístup k rozvodu manželství. Právní úprava rozvodu totiž vždy odráží společenský názor na manželství, resp. fungování párového společenství muže a ženy v různých formách respektovaných právní úpravou. O této historické části práce se zmiňují podrobněji proto, že tvoří téměř čtvrtinu předložené práce.

Další kapitoly jsou věnovány především výkladům pozitivní právní úpravy rozvodu v České republice a ve Francii.

Autor zde věnuje značnou pozornost výkladu francouzského práva, která se pochopitelně, pokud jde o rozvod v mnohém přímo podstatně liší ať již jde o hmotněprávní či procesní ustanovení. Na první pohled je značný rozdíl v rozsahu výkladu (česká úprava 13 stran, Francie 37 stran). Pro čtenáře je pochopitelně výklad francouzského rozvodového práva velmi zajímavý, je podán podrobně a přehledně. Za správné považuji, že autor francouzskou úpravu rozvodu podává se znalostí vývoje její moderní úpravy od r. 1975 až do dnešní podoby, tj. po reformě v r. 2004. Ve spojitosti s kodifikací tzv. PACS by bylo možno usuzovat na mnohé zajímavé společenské změny soudobé rodiny ve vyspělé industriální a demokratické společnosti. To však již jde nad rámec úkolu, který se autor ve své práci snaží splnit.

Čtenáře jistě zaujme kapitola VI. věnovaná výkladu zániku registrovaného partnerství a PACSu. Jde opět o výklad podrobný a informativní pro čtenáře. Podle mého názoru ovšem opět jde o kapitolu, která svým způsobem téma práce již přesahuje.

Naopak lze uvítat zařazení „Exkurzu – rozvodu z pohledu stability“, který velmi vhodným způsobem práci doplňuje a vyžádal si zřejmě od autora vynaložení značného úsilí.

Pokud jde o vlastní komparatistiku – porovnání zkoumaných právních úprav rozvodu manželství, mohl autor, podle mého názoru, průběžně učinit k několika porovnatelným celkům stručné dílčí shrnutí, pro lepší orientaci čtenáře. V tomto směru považuji za velmi zdařilou pátou kapitolu práce, zejména její závěr.

Konečně je třeba kladně hodnotit autorovu znalost rozsáhlých literárních pramenů (obsáhlý seznam literatury je uveden), s nimiž pracuje tak, že jde o práci na výborné odborné úrovni. Tento přístup se projevuje v podaném textu. Autor na použité prameny odkazuje všude, kde je toho zapotřebí, event. upozorňuje na různost názorů a pod., jak to odborné zpracování textu vyžaduje. Práce obsahuje celkem 145 odkazů a poznámek pod čarou.

Předloženou práci shledávám za odpovídající požadavkům kladeným na práci rigorózní, jde o pečlivě zpracované téma, autor prokazuje široké znalosti a svědomitý přístup i jisté „osobní zaujetí“ pro svůj výklad. Proto **doporučuji** ústní obhajobu této práce.

Praha, leden 2009

Doc. JUDr. Senta Radvanová, CSc
oponent rigorózní práce